

Lausunto komission yritysverotusta koskevista direktiiviehdotuksista

(EU/1085/2023, EU/1088/2023, EU/1087/2023)

Suomalaiset kehitysjärjestöt Fingo ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtiovarainministeriölle komission yritysverotusta koskevista direktiiviehdotuksista.

Komission yritysverotuksen ehdotukset ovat pääosin pettymys. Ehdotuksissa vaalitaan yritysten etua niin vahvasti, että tavoitteet voitonsiirtojen torjumisesta ja vero-oikeudenmukaisuuden edistämisestä jäävät jälkeen jopa hankkeen omista alkuperäisistä tavoitteista, kansalaisjärjestöjen ja kehittyvien maiden toiveista puhumattakaan. BEFIT-malli on huomattavasti vaatimattomampi kuin edeltäjänsä CCCTB, joka ei aikanaan edennyt jäsenmaiden neuvotteluissa. Helpotusta ei tuo se, että verotulojen kaavamainen jako saatetaan mahdollisesti joskus vuosien päästä ottaa korjausliikkeenä käyttöön.

Keskitymme lausunnossamme muutamaasi yleisiin huomioihin BEFITistä ja siirtohinnoittelusta.

BEFIT-direktiiviehdotuksen ongelma on se, että siinä on hyvin toisenlainen jakoperuste, kuin mistä aiemmin on ollut puhe. Esityksen jakoperustetta kutsutaan siirtymäkauden allokointisäännöksi ja sen käyttöajaksi määritellään 1.7.2028–30.6.2035. Sen jälkeen verotulojen allokoinnin on tarkoitus perustua erikseen määritettävään kaavaan (nk. veropohjan kaavamainen jako). Päätös tehtäisiin kuitenkin vasta vuosien päästä tehtävän arvion pohjalta. Tällainen siirtyminen näyttyy hyvin epävarmalta ja voi jäädä toteuttamattakin. Vielä vuoden 2022 lopulla komissio haki BEFIT-uudistuksen julkisessa konsultaatiossa näkemyksiä vain siitä, tulisiko jakokaavan perustua vain aineelliseen omaisuuteen, työvoimaan ja myyntiin, vai myös aineettomaan omaisuuteen.

Komissio ei myöskään enää mainitse verovälttelyn torjuntaa, verotulojen oikeudenmukaisempaa jakautumista ja verotulojen turvaamista direktiivin tavoitteina. Verovälttelyn torjunnan kivijalka on nimenomaan veropohjan kaavamainen jako. Sen turvin on mahdollista varmistaa, etteivät yritykset voi saavuttaa verotuksellista hyötyä siirtämällä voittoja konsernin sisällä matalammin verotettuun konserniyhtiöön. Jos veropohja lasketaan konsernitasolla ja sen jako konserniyhtiöiden kesken perustuu reaaliin asioihin, kuten henkilöstön ja aineellisen omaisuuden määrään, ei enää ole kannusteita voitonsiirtoon, sillä veropohjan allokoinnin kannalta ei ole merkitystä sillä, mihin maahan voitot kirjanpidollisesti ohjataan. Nyt komissio kuitenkin ehdottaa sellaista veropohjan jakoa, joka edelleen nojaa voitonsiirron mahdollistavaan siirtohinnoitteluun.

Siirtohinnoitteluohjeiden epäselvyys ja erot maiden lainsäädännöissä aiheuttavat ongelmia.

Direktiiviesityksessään mainitaan, että siirtohintojen manipulointi on helppoa, koska siirtohinnoitteluohjeet jättävät reilusti liikkumavaraa ja verrokki puuttuvat. Tämä avaa mahdollisuuksia siirtää voittoja kevyemmän verotuksen maihin, mutta siirtohinnoittelusäännösten vieminen direktiivitasolle ei kuitenkaan poista tätä ongelmaa.

Tehokkainta voitonsiirtoon puuttumista on yksinkertaisesti luopua siirtohinnoitteluun ja konserniyhtiöiden erillisverotukseen perustuvasta yritysverotuksesta. Silloin siirryttäisiin konsernitasolla tapahtuvaan verotettavaan tuloksen laskentaan ja maiden välisten verotusoikeuksien kaavamaiseen jakoon, joka nyt esitetystä BEFIT-mallista puuttuu. Tämä poistaisi mahdollisuudet siirtohinnoilla tapahtuvaan voitonsiirtoon, yksinkertaistaisi useamman valtion alueella toimivien yritysten verotusta ja myös keventäisi yritysten hallinnollista taakkaa.

Lisätietoja: Outi Hakkarainen, outi.hakkarainen@fingo.fi, puh. 050–317 3728.